

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/60/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614204483
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614204483.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľky: A. I., rodenej M., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom L. M., C. XXX, toho času bytom L. M., J. XXX/X, zastúpenej JUDr. Evou Hlavnovou, advokátkou, so sídlom v L. M., F. N. Z. M. XXXX/X, proti odporcovi: Ing. M. I., nar. X. X. XXXX, trvale bytom L. O. XXX/XX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom J. I., nar. XX. X. XXXX a B. I., nar. XX. XX. XXXX, obidve bytom ako navrhovateľka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, na čas po rozvode, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10P/31/2014-311 zo 15.7.2015, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponecháva n e d
o t k n u t ý .

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd I. stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd manželstvo účastníkov konania A. I., rodenej M. a Ing. M. I., uzavreté dňa 28. 3. 2009 v Liptovskom Mikuláši, zapísané v Knihe manželstiev vo zväzku č. 25, ročník 2009, na strane 10, pod poradovým číslom 20, rozviedol. Maloletú J. I., nar. XX. X. XXXX a maloletá B. I., nar. XX. XX. XXXX, zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

Odporcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej J. I., nar. XX. X. XXXX, sumou 120,- eur mesačne a na výživu maloletej B. I., nar. XX. XX. XXXX, sumou 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov. Konanie o určenie výživného na maloletú J. I. a maloletú B. I. za obdobie od 1. 2. 2014 do dňa predchádzajúceho právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva účastníkov, zastavil.

Odporca je oprávnený stretávať sa s maloletou J. I., nar. XX. X. XXXX a s maloletou B. I., nar. XX. XX. XXXX:

~ každý utorok a štvrtok od 15.00 hod., kedy si deti prevezme v školskom zariadení, ktoré deti navštevujú, do 19.00 hod., kedy deti odovzdá v mieste bydliska navrhovateľky,

~ každý nepárny kalendárny víkend od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,

~ počas Vianoc každý párný rok od 23. 12. od 18.00 hod. do 27. 12. do 19.00 hod. a každý nepárny rok od 27. 12. od 18.00 hod. do 1. 1. nasledujúceho kalendárneho roka do 19.00 hod.,

~ počas veľkonočných sviatkov každý rok od Veľkého piatku od 9.00 hod. do nasledujúcej soboty do 19.00 hod.,

~ počas jarných prázdnin každý rok od stredy od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,

~ počas letných prázdnin každý rok od 1. 7. od 9.00 hod. do 15. 7. do 19.00 hod. a od 1. 8. od 9.00 hod. do 15. 8. do 19.00 hod..

Odporca si deti prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska navrhovateľky.

Navrhovateľka je povinná deti na styk riadne pripraviť.

Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť uvedenú skutočnosť druhému rodičovi najneskôr 24 hodín pred započatím styku.

Nad výchovou maloletej J. I., nar. XX. X. XXXX a maloletej B. I., nar. XX. XX. XXXX, určil dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, jedenkrát mesačne.

Rodičom A. I., nar. XX. X. XXXX a Ing. M. I., nar. X. X. XXXX a maloletým deťom J. I., nar. XX. X. XXXX a B. I., nar. XX. XX. XXXX, uložil výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

O trovách konania a trovách štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Okresný súd svoj rozsudok odôvodnil poukazom na vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O. s. p., súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O. s. p., nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd konanie o určenie výživného na maloleté deti za obdobie od 1. 2. 2014 do dňa predchádzajúceho právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva účastníkov zastavil, nakoľko navrhovateľka vzala v uvedenej časti podaný návrh späť, pričom uvedený dispozitívny úkon jej prislúchal. Ostatní účastníci konania voči uvedenému čiastočnému späťvzatiu návrhu výhrady nevzniesli.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol, nakoľko mal preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú vážne a trvalo rozvrátené, manželstvo neplní žiadnu zo svojich funkcií a nie je ani predpoklad obnovenia manželského spolužitia. Manželstvo účastníkov konania je v súčasnosti už len formálnym zväzkom, ktorý neplní žiadnu zo svojich funkcií. Manželia viac ako jeden rok nežijú v spoločnej domácnosti, nevychovávali spoločne maloleté deti, intímne dlhú dobu spolu nežijú, spoločne nehospodária, netrávia spolu voľný čas, nie sú si oporou, pomocou. Príčiny rozvratu vzťahov medzi manželmi spočívali v ich vzájomnom citovom odcudzení, ku ktorému došlo v dôsledku diametrálne odlišných názorov oboch manželov na základné otázky existencie a chodu manželstva, rodiny, výchovy maloletých detí, hospodárenia a finančných záležitostí rodiny, trávenia voľného času. Je nepochybné, že k rozdielnosti názorov manželov na uvedené otázky prispel aj veľký vekový rozdiel medzi manželmi (20 rokov, čo je rozdiel celej generácie), v dôsledku ktorého mali manželia zásadné názorové rozdiely v otázkach nevyhnutných pre riadne fungovanie manželstva a rodiny. Navrhovateľka pociťovala v manželstve zo strany odporcu

obmedzovanie, žiarlivosť, necítila slobodu v prejavovaní svojich názorov, vo svojom konaní, obliekaní. Navrhovateľka dokonca podala trestné oznámenie na odporcu, o ktorom aktuálne prebieha trestné stíhanie. Odporca, na druhej strane, pociťoval, že hodnota rodiny, manželstva pre navrhovateľku nebola prvoradá, mal pocit, že navrhovateľka uprednostňuje pred ním svojich rodičov, sestru, čo taktiež prehĺbilo ich vzájomné citové odcudzenie. Názory oboch manželov na ďalšie trvanie manželstva však boli jednotné, obaja jednoznačne prejavili vôľu naďalej v manželstve nezotrvať. Rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletých detí, ktoré majú právo vyrastať v pokojnom a harmonickom rodinnom prostredí. Je nepochybné, že v spoločnej domácnosti účastníkov konania by uvedené prostredie pre deti vytvorené nebolo, vzhľadom na úroveň vzťahov medzi manželmi, ktorí obaja uviedli, že vznikali medzi nimi vzájomné konflikty, a to aj pred deťmi, čo mal súd preukázané aj ďalšími vykonanými dôkazmi. Nielen z výpovedí účastníkov konania, ale aj z celého ich správania počas súdnych pojednávaní, ako aj z listinných dôkazov, mal súd preukázané, že rodičia nielenže nedokážu zabezpečiť v spoločnej domácnosti harmonické prostredie pre výchovu detí, ale v súčasnosti nedokážu spolu komunikovať dokonca ani pri odovzdávaní detí, pri ktorom vznikajú problémy. Dôsledkom uvedených skutočností je neurotizácia detí, ktorá sa prejavuje najmä u maloletej J., ktorá bol potvrdená aj znalkyňou.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa Zákona o životnom minime.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení platnom od 1. 7. 2013, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eur mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Je potrebné uviesť, že z vykonaného dokazovania, najmä zo znaleckého posudku a výsluchu znalkyne, mal súd jednoznačne preukázané, že maloleté deti majú pozitívny vzťah k obom svojim rodičom, rovnako obaja rodičia majú pozitívny vzťah k maloletým deťom. Znalkyňa v rámci vykonaného znaleckého dokazovania nezistila, že by deti vykazovali akékoľvek negatívne emócie vo vzťahu k navrhovateľke, resp. odporcovi. V súlade so záujmami maloletých detí bola najmä čo najrýchlejšia stabilizácia pomerov v rodine, nakoľko súdne konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností prebiehajú na Okresnom súde Liptovský Mikuláš už od roku 2012. Z vykonaných dôkazov, najmä zo znaleckého posudku a z výpovede znalkyne, mal súd preukázané, že neistota, vzhľadom na doposiaľ absentujúcu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností (keď boli

podávané viaceré návrhy na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré následne boli vzaté späť, ako aj návrh na rozvod manželstva účastníkov), sa negatívne prejavuje na psychike maloletých detí, vedie k ich neurotizácii, najmä maloletá J. má somatické prejavy (bolesti brucha, nechutenstvo). Pri rozhodovaní o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti súd prihliadol najmä na výsledky znaleckého dokazovania a výpoveď znalkyne, ktorá jednoznačne doporučila zveriť obe maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania súd nemal preukázané dôvody, ktoré by bránili zvereniu detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Hoci v súčasnosti sa starostlivosť o deti na základe dohody rodičov realizuje formou striedavej osobnej starostlivosti, je nepochybné, čo vyplynulo z výpovedí oboch rodičov, že uvedená forma starostlivosti spôsobuje medzi rodičmi problémy, ktoré sú vyvolané absenciou ich komunikácie, čoho dôsledkom je opätovne neurotizácia oboch detí. Súd nemal preukázané, že by aktuálne bolo v záujme maloletých detí ich zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, prihliadajúc k dôvodom, uvedeným znalkyňou v znaleckom posudku (neschopnosť rodičov komunikovať, štruktúra osobnosti odporcu a jeho negatívny postoj k navrhovateľke), ako aj k potrebe stabilizácie vzťahov v rodine. Pokiaľ odporca poukazoval na skutočnosť, že navrhovateľka nie je spôsobilá zabezpečiť každodennú osobnú starostlivosť o maloleté deti (bežná osobná starostlivosť), súd uvedené skutočnosti preukázané nemal. V priebehu konania boli opakovane žiadané správy od školských zariadení, ktoré maloleté deti navštevujú, pediatričky maloletých detí, kolízny opatrovník opakovane prešetril pomery v rodine navrhovateľky. Z uvedených listinných dôkazov však nevyplývalo, že by navrhovateľka nebola spôsobilá zabezpečiť uspokojovanie každodenných potrieb detí, domácnosť navrhovateľky je udržiavaná v čistote a poriadku, deti majú zabezpečené ošatenie, obutie, stravu. Zo správ zo školských zariadení vyplynulo, že deti sú v školských zariadeniach spokojné, vyrovnané, správanie detí sa zlepšilo, maloletá J. sa do školy vzorne pripravuje, má zabezpečené všetky pomôcky, navrhovateľka sa o správanie a prospech maloletej zaujíma, zúčastňuje sa rodičovských združení. Ak aj zo správ pediatričky maloletých detí vyplynulo, že u maloletej J. sa prejavujú bolesti brucha, nechutenstvo, psychické strádanie, mal súd za to (prihliadajúc aj k výpovedi znalkyne), že je to práve v dôsledku neistoty súvisiacej s prebiehajúcim súdnym konaním, čo opätovne odôvodňovalo urýchlenú stabilizáciu pomerov v rodine. Odporca nesúhlasil so zverením detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky najmä z dôvodu jej psychického ochorenia. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľka trpí na duševné ochorenie a dlhodobo sa na duševné ochorenie lieči (navrhovateľka napokon sama uviedla uvedenú skutočnosť aj v návrhu na začatie konania a predložila o nej relevantné listinné dôkazy). Z vykonaného dokazovania však súd nemal preukázané, že by v dôsledku svojho duševného stavu nebola navrhovateľka spôsobilá starať sa o deti. Z dodatku k znaleckému posudku, ale aj zo správ ošetrojúcej psychiatričky navrhovateľky, mal súd preukázané, že navrhovateľka trpí na bipolárnu afektívnu poruchu, v súčasnosti je však bez príznakov duševnej poruchy. V prípade, že bude naďalej pokračovať v ambulantnej psychiatickej liečbe a dodržiavať liečebný režim, je plne spôsobilá sa o maloleté deti starať. Uvedený záver uviedla tak znalkyňa v dodatku k znaleckému posudku, ako aj opakovane ošetrojúca psychiatrička navrhovateľky, naposledy v správe zo dňa 9. 6. 2015. Je nepochybné, že zdravotný stav navrhovateľky v súvislosti s jej duševným ochorením v minulosti bol vážny a sťažoval jej starostlivosť o maloleté deti. Uvedená skutočnosť, napokon, ani nebola medzi účastníkmi sporná. Uvedený stav však u navrhovateľky bol v období pred začatím súdneho konania, rovnako tak k udalostiam, ktoré uvádzal odporca, ku ktorým došlo v súvislosti so zdravotným stavom navrhovateľky (ktoré by teoreticky vylučovali navrhovateľku zo starostlivosti o maloleté deti) došlo pred začatím súdneho konania. Zdravotný stav navrhovateľky je však už dlhodobo stabilizovaný, bez príznakov duševného ochorenia a navrhovateľka dlhodobo zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti bez toho, aby v jej starostlivosti boli zistené nedostatky. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že maloleté deti majú vytvorené citové väzby k oboj rodičom, neboli preukázané tvrdenia odporcu, že citový vzťah detí k navrhovateľke je plytký a deti ju nerešpektujú. Naopak, z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že deti majú pozitívny vzťah k oboj rodičom, majú rodičov radi, vo vzťahu k navrhovateľke pociťujú, rovnako ako k odporcovi, pocity bezpečia, opory. Pokiaľ ide o vyjadrenia priateľky a sestry odporcu, ktoré boli predložené za účelom potvrdenia tvrdení odporcu o citovom vzťahu detí k navrhovateľke a nedostatkoch v starostlivosti navrhovateľky o maloleté deti, z uvedených vyjadrení súd takéto skutočnosti preukázané nemal. Tak priateľka, ako aj sestra odporcu, sú jemu blízke osoby, preto aj ich tvrdenia a opis skutkového stavu sú nepochybne citovo ovplyvnené. Priateľka odporcu vo svojom vyjadrení uvádzala skutočnosti, ktoré boli prejednávané na súdnom pojednávaní, je teda nepochybné, že bola podrobne oboznámená s priebehom súdneho pojednávania, s tvrdeniami účastníkov uvádzanými na súdnom pojednávaní a teda aj jej prípadná výpoveď na súdnom pojednávaní by potom musela byť hodnotená v kontexte uvedených skutočností. Priateľka odporcu opisovala veľmi pozitívny citový vzťah medzi odporcom a maloletými deťmi, čo

napokon v konaní nebolo sporné a vyplynulo to aj z ostatných vykonaných dôkazov. Priateľka odporcu však nemala možnosť vnímať a pozorovať deti v prítomnosti navrhovateľky, preto sa nemohla vyjadrovať k citovému vzťahu medzi navrhovateľkou a deťmi. Rovnako sestra odporcu vnímala okolnosti spolužitia účastníkov a vzťahy medzi rodičmi a deťmi v minulosti, kedy účastníci žili s ňou v spoločnej domácnosti, ako aj v čase, keď navrhovateľka bola vo vážnom zdravotnom stave, bola hospitalizovaná, resp. bola po hospitalizácii, čomu zodpovedalo aj jej správanie vo vzťahu k maloletým deťom (čo napokon navrhovateľka nespochybnila). Naposledy však bola sestra odporcu v kontakte s navrhovateľkou vo februári 2014, t. j. pred viac ako rokom, nemala teda možnosť vnímať správanie navrhovateľky voči deťom v stave remisie, v ktorom aktuálne (už dlhšiu dobu) sa navrhovateľka nachádza. Zastupovanie a správu majetku maloletých detí súd zveril obojom rodičom, nakoľko nemal preukázané dôvody, ktoré by niektorého z rodičov vylučovali z výkonu uvedeného rodičovského oprávnenia. Výšku výživného súd určil prihliadajúc k oprávneným potrebám maloletých detí, ako aj ku schopnostiam a možnostiam odporcu. Z vykonaného dokazovania súd nemal preukázané, že by bolo v schopnostiach a možnostiach odporcu prispievať na výživu maloletých detí navrhovateľkou navrhovaným výživným. Navrhované výživné, navyše, nezodpovedá ani oprávneným potrebám detí, tvrdeným navrhovateľkou na súdnom pojednávaní. Pokiaľ aj bolo navrhované určiť časť výživného na tvorbu úspor, súd nemal preukázanú dôvodnosť takéhoto návrhu. Určiť časť výživného na tvorbu úspor je možné v prípade, ak príjmy rodiča sú nadštandardné a všetky oprávnené bežné potreby dieťaťa sú pokryté z bežného výživného, čo v danom prípade preukázané nebolo. Odporca je poberateľom výsluhového dôchodku. Odporca netvrdil, ani nepreukázal, žiadne dôvody, ktoré by mu aj popri poberaní výsluhového dôchodku bránili vykonávať ďalšiu prácu. Napokon, odporca preukázal, že vstúpil do obchodného vzťahu s poisťovňou, pre ktorú zamýšľal vykonávať obchodnú činnosť, pokiaľ aj k realizácii výkonu uvedenej činnosti nedošlo, v priebehu súdneho konania vstúpil do ďalších jednaní ohľadne možností vstúpiť do zmluvného vzťahu, ktorý by mu zabezpečil príjem. Na druhej strane, nie je možné odporcu nútiť, aby prevzal aktuálne akúkoľvek prácu, keďže poberá príjem z výsluhového dôchodku, ktorý súd aj hodnotil ako jeho súčasnú možnosť pre plnenie si vyživovacej povinnosti. Súd prihliadol aj k výške výdavkov, tvrdených odporcom, pričom pokiaľ ide o výdavky na spoločné dlhy, mal súd za to, že nie je možné k nim prihliadať v celom rozsahu, keďže sa jedná o dlhy spoločné, ktoré by mali byť predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov účastníkov. Súd prihliadol aj ku skutočnosti, že stretávanie odporcu s maloletými deťmi upravil široko, v súvislosti s čím nepochybne vzniknú odporcovi ďalšie výdavky. Stretávanie odporcu s maloletými deťmi je však v záujme maloletých detí, a preto má „prednosť“ pred vyšším určením výživného. Na základe uvedených kritérií bolo určené výživné na maloletú J. v sume 120,- eur mesačne a na maloletú B. v sume 100,- eur mesačne. Rozdielna výška výživného pre maloleté deti je odôvodnená ich vekom a s tým súvisiacimi rozdielnymi výdavkami na ich výživu, keďže na maloletú J. vznikajú vyššie výdavky v súvislosti s návštevou školy (školské pomôcky, školská družina, školské akcie).

Vzhľadom na závery znaleckého dokazovania a výpoveď znalkyne, ako aj ďalšie vykonané dôkazy, z ktorých jednoznačne vyplynul pozitívny citový vzťah a silné citové väzby medzi odporcom a maloletými deťmi, súd upravil stretávanie odporcu s maloletými deťmi formou „širokej“ úpravy styku. Súd preto nad rámec „štandardnej“ úpravy stretávania (počas víkendov) upravil aj stretávanie odporcu s maloletými deťmi v priebehu týždňa, a to každý utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 19.00 hod., nakoľko uvedené stretávanie je v záujme maloletých detí (vzhľadom na citový vzťah detí k odporcovi) a súčasne ho umožňuje aktuálny režim maloletých detí, ktoré sa záujmovým aktivitám venujú v rámci školského zariadenia (teda nie po príchode domov a nie cez víkendy). Taktiež súd upravil stretávanie odporcu s deťmi každý nepárny kalendárny víkend od piatku od 18.00 hod. (aby deti sa mohli na víkendový pobyt u odporcu pripraviť v domácom prostredí) do nedele do 18.00 hod. Počas Vianoc upravil súd stretávanie na každý páry rok od 23. 12. od 18.00 hod. do 27. 12. do 19.00 hod. a na každý nepárny rok od 27. 12. od 18.00 hod. do 1. 1. nasledujúceho kalendárneho roka do 19.00 hod. tak, aby bolo zabezpečené rovnomerné trávenie vianočných sviatkov oboch rodičov s deťmi. Vzhľadom na veľkonočnú tradíciu (veľkonočná kúpačka resp. šibačka dievčat) súd upravil stretávanie počas veľkonočných sviatkov tak, aby maloleté deti boli na veľkonočný pondelok u navrhovateľky (v domácom prostredí) a odporca je oprávnený stretávať sa s deťmi každý rok od Veľkého piatku od 9.00 hod. do nasledujúcej soboty do 19.00 hod. tak, aby bolo opätovne zabezpečené právo oboch rodičov na trávenie času s deťmi počas sviatkov. Z rovnakých dôvodov súd upravil aj stretávanie odporcu s maloletými deťmi počas jarných prázdnin, t. j. v rozsahu približne jednej polovice a počas letných prázdnin, v súlade s doporučením znalkyne, od 1. 7. do 15. 7. a od 1. 8. do 15. 8. S výnimkou stretávania odporcu v bežnom pracovnom týždni (kedy si odporca deti prevezme v školskom zariadení, ktoré navštevujú), súd upravil preberanie a odovzdávanie detí po ukončení styku v mieste bydliska navrhovateľky. V

záujme riadneho, bezproblémového a plynulého stretávania odporcu s maloletými deťmi súd uložil navrhovateľke povinnosť deti na styk s odporcom riadne pripraviť (uvedená povinnosť pritom zahŕňa nielen vybavenie detí ošatením, obutím, liekmi, školskými pomôckami, ale aj primeranú psychickú prípravu detí na stretnutie), obom rodičom povinnosť v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť uvedenú skutočnosť druhému rodičovi najneskôr 24 hodín pred započatím styku. V tejto súvislosti súd uvádza, že závažným dôvodom pre nerealizovanie styku sú len dôvody, ktoré úplne znemožňujú, resp. podstatným spôsobom sťažujú stretnutie odporcu s maloletými deťmi, ku ktorým môže dôjsť tak na strane odporcu, ako aj na strane maloletých detí (napr. neplánované a neodkladné plnenie si pracovných povinností odporcom mimo miesta bydliska, náhle akútne ochorenie maloletých detí a pod.).

Podľa § 37 ods. 2 písm. b/, d/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd súčasne rozhodol aj o uložení výchovných opatrení a určil dohľad nad výchovou maloletých detí a uložil povinnosť deťom a rodičom podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, nakoľko mal preukázané, že je to v záujme maloletých detí. Súd určil nad výchovou maloletých detí dohľad z dôvodu aktuálnej situácie v rodine, problémov v rodine, ktoré boli zistené v priebehu súdneho konania, najmä prihliadajúc k preukázanej neurotizácii detí, aby bola zabezpečená kontrola nad výchovou detí a v prípade akýchkoľvek problémov s výchovou detí mohli byť účinené primerané opatrenia. Dohľad sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jedenkrát mesačne. Vzhľadom na skutočnosť, že komunikácia medzi rodičmi v súčasnosti neprebíha, prihliadajúc k širokej úprave styku odporcu s maloletými deťmi (kedy je nepochybné, že je potrebné komunikovanie rodičov, najmä o závažných záležitostiach týkajúcich sa maloletých detí pri ich odovzdávaní - lieky, školské povinnosti), súd uložil obom rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, a to aj napriek tomu, že odporca vylúčil aktuálne (do skončenia trestného stíhania) možnosť párovej terapie. Forma vykonania výchovného opatrenia, vzhľadom aj na osobitosti prípadu (prebiehajúce trestné stíhanie proti odporcovi) prislúcha do kompetencie psychológa, ktorý bude uvedené odborné poradenstvo vykonávať. Na základe výsledkov vykonaného znaleckého dokazovania, prihliadajúc aj k správam základnej školy, pediatričky maloletých detí, mal súd za to, že za účelom stabilizácie psychického stavu maloletých detí, ktoré sú v súčasnej dobe neurotizované (pravdepodobne neistotou súvisiacou s prebiehajúcimi súdnymi konaniami), súd uložil aj deťom povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu.

Súd rozhodol, že ďalšie dôkazy, navrhnuté odporcom, a to vylúčením jeho sestry, dcéry a priateľky, nevykoná, nakoľko, vzhľadom na ďalšie vykonané dôkazy, najmä znalecké dokazovanie, by bolo ich vykonanie nevhodné, bez vplyvu na rozhodnutie vo veci.

Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Nakoľko doposiaľ nebolo rozhodnuté o trovách znaleckého dokazovania, teda nebola ustálená výška trov konania, súd si vyhradil rozhodnutie o trovách konania a o trovách štátu na samostatné rozhodnutie, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca. Navrhoval odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu v časti výroku o rozvedení manželstva ponechať v platnosti a v časti výroku o zverení maloletých detí na čas po rozvedení do osobnej starostlivosti navrhovateľky, o určenie vyživovacej povinnosti, uložení výchovného opatrenia zrušiť a vec vrátiť v tejto časti okresnému súdu na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že znalecký posudok vyhotovený PhDr. Karinou Štiffelovou, na ktorý prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí poukazuje, považuje za neobjektívny, zmanipulovaný a nepravdivý a vyslovuje podozrenie z korupčného jednania. Poukázal na psychologické vyšetrenie, ktorému sa podrobil za účelom posúdenia schopnosti nosiť strelnú zbraň, z ktorého vyšetrenia vyšiel ako silná vyrovnaná nadpriemerne inteligentná osobnosť, schopná nosiť

strelnú zbraň. Znalecký posudok vyhotovený v predmetnom konaní vôbec nepojednáva o bipolárnej afektívnej poruche, neprihliada na budúci vývoj choroby navrhovateľky aj napriek tomu, že sa jedná o nevyliciteľnú diagnózu. Uviedol, že súd odmietol výsluch ním navrhnutých svedkov, ktorí by jednoznačne a jasne potvrdili agresivitu navrhovateľky voči deťom aj tretím osobám, jej negatívny vzťah k deťom. Strach detí z matky, jej nevhodné správanie voči deťom, ich týranie, nemorálny spôsob života, vulgárne vyjadrovanie a konzumácia alkoholických nápojov. Súd odmietol vykonanie dokazovania prostredníctvom výpisov z telefonických hovorov, pripojení na internet, ktoré poukazujú na ďalšiu závislosť navrhovateľky. Vyslovil nesúhlas aj so znaleckými posudkami vyhotovenými MUDr. Kubovou a PhDr. Piačkovou. Kolízny opatrovník maloletých detí sa alibisticky priklonil k záveru súdnej znalkyne aj napriek tomu, že sú mu známe mnohé skutočnosti porušovania Zákona o rodine a Zákona o sociálnej kuratele zo strany navrhovateľky. K vyjadreniu základnej školy žiadal na pojednávanie predvolať učiteľku, ktorá uviedla nepravdivé skutočnosti. Žiadal, aby na pojednávaní bola za prítomnosti pedopsychológa vypočutá staršia dcéra J., ktorá je mentálne vyspelá. Výpoveď v súdnej sieni ju nepoznačí tak, ako manipulácia a vyhrážanie sa jej matky, ako bránenie styku s otcom, spoločné stretnutia s otcom a pod. K výške vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom uviedol, že jeho životná úroveň dramaticky klesla, žije pod hranicou biedy. Navrhoval, aby pri opätovnom prejednaní prípadu prvostupňovým súdom boli maloleté deti zverené do starostlivosti navrhovateľky a výživné na deti stanovené v zákonom stanovenej minimálnej výške.

K uloženiu výchovného opatrenia - povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na ÚPSVaR Liptovský Mikuláš uviedol, že hoci najskôr s uvedeným výchovným opatrením súhlasil, v súčasnosti poradenstvo odmieta a komunikáciu verbálnu, neverbálnu, komunikačné štýly a techniky vyučoval na katedre manažmentu VA LM a v kontexte hodnotenie známych a priateľov, že sa v jeho spoločnosti cítia príjemne, považuje hodnotenie znalkyne za neodborné a zaujaté. Rozhodujúcim dôvodom, že komunikácia s navrhovateľkou je z jeho strany nemysliteľná a nemožná, je fakt, že navrhovateľka na neho podala trestné oznámenie a je voči nemu vedené trestné stíhanie a neprávoplatne bol trestným rozkazom odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 3 roky. Trvá na tom, že obvinenie je účelom vykonštruované, plné klamstiev, fabulácií, poloprávd a z kontextu vytrhnutých a proti nemu otočených výrokov. Komunikácia s navrhovateľkou či už písomná alebo verbálna nie je možná s poukazom na jej stav ako psychického pacienta, ktorá nie je podľa lekárskeho správ schopná v krízových situáciách vyhodnocovať realitu, je agresívna, používa na jeho adresu vulgárne výrazy. On do budúca bude komunikovať s navrhovateľkou len prostredníctvom sms komunikácie a to výhradne len v otázkach spojených s výchovou maloletých detí.

K odvolaniu odporcu proti rozsudku súdu prvého stupňa podala písomné vyjadrenie odporkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uplatnila si trovy odvolacieho konania. Vo svojom vyjadrení uviedla, že s odvolaním odporcu nesúhlasí. Prvostupňový súd v danej právnej veci vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom správne zistil a vyhodnotil dôkazy, na základe ktorých dospel k uvedenému rozhodnutiu. Uviedla, že sa k odporcovi nikdy nesprávala spôsobom, ako opisuje odporca vo svojom odvolaní. Má za to, že konajúci súd v danej veci vykonal rozsiahle dokazovanie, keď za účelom zistenia objektívneho stavu veci bol vypracovaný aj znalecký posudok a dodatok k znaleckému posudku. Argumentácia odporcu v podanom odvolaní o jej ochorení je v rozpore so skutočnosťami uvedenými v dodatku k znaleckému posudku. Znalkyne sa dostatočným a náležitým spôsobom vysporiadali s posúdením zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky alebo odporcu, pričom psychický stav navrhovateľky s poukazom na bipolárnu afektívnu poruchu bol dostatočným spôsobom rozobratý a konajúci súd sa aj týmto spôsobom náležite vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré mohli ovplyvniť hodnotenie jednotlivých dôkazných prostriedkov v danej veci.

Kolízny opatrovník maloletých detí sa k odvolaniu odporcu proti rozsudku súdu prvého stupňa písomne vyjadril. Vo svojom vyjadrení uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 15.7.2015. Má za to, že zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky pri uložení dohľadu nad ich výchovou, ako aj uloženia výchovného opatrenia, kde sa majú rodičia a maloleté deti podrobiť odbornému psychologickému poradenstvu na ÚPSVa R Liptovský Mikuláš v ich prospech a v záujme maloletých detí.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponechal nedotknutý.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania účastníci konania ako aj vo svojich vyjadreniach k odvolaniam konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

S rozhodnutím prvostupňového súdu právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na tento poukazuje. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa prvostupňový súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijaté právne závery. Pretože prvostupňový súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené aj v podanom odvolaní a na ktoré poukazoval odporca aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené závery súd neuznal opodstatnenosť argumentácie odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 224 ods. 4 O.s.p., v zmysle ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.